

Střelci: Strílení je záliba, která i bolí

V Křenovicích na Vyškovsku má sportovní střelba dlouhou tradici. Vyrůstá tu nová generace střeleckých talentů

ZASÁHNOUT TERČ. Před revolucí fungoval spolek střelců pod Svazarmem, jako součást obranných složek státu. Po devětaosmdesátém roce se pak střelci potýkali s nedostatkem peněz a děti musely oblibený střelák oželeť. Od roku 2008 ale v Křenovicích opět trénují. V plánu je i celková rekonstrukce střelnice. Foto: Deník/Attilla Racek a archiv Radima Spáčila

BARBORA KUBOVÁ

Křenovice – Divoké přestřelky ve filmech a seriálech odjakživa zajímaly hlavně kluky a muže. Jen málokterý chlapec by si nechtěl vyzkoušet střelení z pušky na vlastní kůži. „Zbraň dává muži pocit jistoty, který ho dělá pravým mužem. V tom jsem se zhlédl,“ mluví o svých střeleckých začátcích dnes devětatřicetiletý Petr Piňos, předseda Sportovního střeleckého spolku v Křenovicích na Vyškovsku. Právě o střelcích z Křenovic je dnešní díl seriálu Společná vášeň.

Předseda Piňos začínal v roce 1977 jako chlapec. „Tehdy patřili křenovičtí střelci k jedněm z nejlepších v kraji,“ popisuje.

Tehdy ještě střelecký spo-

lek fungoval pod Svazarmem, který vybavení na trénink i soutěže platil. „Střelecký sport stát podporoval jako součást obranyschopnosti státu,“ vysvětluje předseda.

V osmdesátých letech se dalo hlavně křenovickým dětem a juniorům. „Křenovice byly jednou z bašt střeleckého sportu mládeže na celé jižní Moravě. Pravidelně jsme sbírali ceny na krajských i republikových soutěžích,“ vzpomíná Piňos.

Po revoluci a rozpadu Svazarmu střelcům ale začaly scházet peníze a tamní sportovní spolek upadal. „Já a moji kamarádi jsme byli poslední generace mladých, kteří ještě prošli výchovou nynějšího předsedy. Od roku 2000 už kroužek přestal existovat,“ popisuje devětatřicetiletý střelec Miloš Slabotinský.

Slabotinský se svým kamarádem Milanem Poláčkem nechtěli, aby se na tradici výchovy dětských střelců v Křenovicích úplně zapomnělo a rozhodli se ji oživit. „Už téměř osm let znovu funguje zájmo-

vý kroužek pro děti. Podařilo se nám sehnat peníze z dotací kraje a pomáhá nám i obec,“ popisuje Slabotinský, který je dnes místopředsedou spolku. Dnes mají kompletní vybavení pro pět střelců.

Sportovní střelba totiž není vůbec levný koníček. „Cena zbraně pro dítě stojí kolem třiceti tisíc korun, pro dospělého až sedmdesát tisíc,“ říká další ze střeleckých nadšenců, osmdesátiletý projektant Milan Poláček.

Ke střelení je navíc potřeba speciální oblečení i obutí. „Za jeden trénink vystřelí člověk až sto nábojů, cena toho úplně nejlevnějšího náboje je koruna padesát,“ vypočítává Poláček. Rodiče musí počítat s tím, že pokud se bude chtít jejich dítě v tomto sportu rozvíjet, budou mu muset vybavení zaplatit ze svého.

I při tréninku občas musí střelci používat dražší závodní náboje. Aby si zvykli na úspěch. „S levným nábojem může střelec dobře mířit, ale kvůli jeho pomalé rychlosti a nepřesnosti se trefí jen pár-

krát. Když pak přijede na závody, dostane přesnější závodní náboje a hned na začátku nastřílí pět šest skvělých ran. Radost člověka rozhodí, nezvládne se koncentrovat, a je po soutěži,“ popisuje zkušený střelec Piňos.

Strílení je totiž podle něho hlavně o psychice. „Při závoděch se střelec nesmí nechat vyvést z míry ani dobrým, ani špatným výsledkem,“ vysvětluje předseda.

Na závody jezdí lidé, kteří jsou ve střelení na stejné nebo hodně podobné úrovni. „O úspěchu nebo neúspěchu pak rozhoduje doslova to, jak se který ze střelců vyspal,“ podotýká Piňos.

Při kláních střelci střílí vleže nebo vestoje celkem třicet ran. Jde o přesnost, se kterou se trefí do terče. Ten je menší, než by se mohlo zdát. „Střílí se z dálky deseti metry na terč, který má v průměru jen čtyři a půl centimetru. Střed, do kterého se má závodník trefit, má velikost špendlíkové hlavičky,“ popisuje Slabotinský.

Nejmladším střelcům z

Křenovic je jen šest nebo sedm let. Trénují dvakrát do týdne. „Není to jen o tom, vzít flintu a střílet. Každý se musí připravit na to, že to často i bolí,“ upozorňuje Piňos.

Zároveň upozorňuje, že bolest nepochází ze zranění. „Při střelecké poloze musí člověk vydržet dlouho bez pohnutí. Navíc se při poloze vleže za pár minut začne odkrtovat ruka, což je nepříjemné,“ popisuje.

Právě tato bolest některé děti v Křenovicích od sportu odradila. „Pokud ale vydrží těžké začátky, u střelení většinou zůstanou,“ dodává předseda Piňos.

V akčních filmech vypadá střelení jako hračka. Když si pak děti vyzkouší střelení samy, zjistí, že skutečnost je jiná. „Herci se dokážou trefit téměř do čehokoliv, a to klidně i za běhu nebo za letu. Navíc to vždy vypadá, že mají téměř bezendný zásobník. U nás děti pochopí, jak složité je vůbec se do terče trefit, a taky objeví, co všechno zbraně dokážou a jakou mají sílu,“ líčí Poláček.

vizitky

Petr Piňos, 49 let, skladník, Křenovice

„Říká se, že zbraně prostě patří k mužům. Paradoxně za celou historii našeho střeleckého spolku byly těmi největšími talenty vždy ženy. Škoda ale je, že u toho ani ty nejlepší nezůstaly. Většinou se vdají, odejdou z Křenovic nebo založí rodinu a se střelením je rázem konec. Dobře na tom je, že pak k zálibě ve střelbě vedou alespoň svoje potomky.“

Miloš Slabotinský, 29 let, konzultant, Křenovice

„Kromě lásky ke střelení, která mě drží už od dětství, mě baví se starat o chod celého střeleckého spolku. Když jsme před osmi lety střelecký kroužek obnovili, museli jsme kompletně obměnit všechny zastaralé zbraně, nakoupit oblečení a dalekohledy. Baví mě i shánět peníze od sponzorů nebo z dotací obce a kraje.“

Milan Poláček, 28 let, projektant, Vyškov

„Narodil jsem se v Křenovicích a už jako kluk jsem začal chodit do střeláku. Mrzelo by mě, kdyby další generace neměly tu možnost. To, co jsme se sami jako kluci naučili, chceme předávat dětem. Doufáme, že dnešní děti pak v budoucnu povedou kroužek pro mladší.“

fáma z oboru

Mnoho lidí si myslí, že **vzduchovka není nebezpečná**. Že je to zbraň, se kterou se dají nejvýš tak plašit ptáky. „Zásah ze starších vzduchovek opravdu jen hodně bolí, ty nové jsou už ale mnohem nebezpečnější,“ vysvětluje střelec Miloš Slabotinský. Rychlost, se kterou vzduchová puška vystřelí náboje, je totiž u **moderních zbraní** mnohem vyšší. „Výrobci se snaží, aby byla zbraň co **nejpřesnější**, proto mají vystřelené náboje tu nejvyšší **zákonem dovolenou rychlost**. Těmi se člověk může opravdu vážně zranit,“ popisuje Slabotinský. **Malorážkové** pistole jsou ještě nebezpečnější. „Náboj malorážky má dostřel sedm a půl míle a po celé jeho délce **zabíjí**,“ dodává střelec. V Křenovicích ale v historii k žádnému **zranění nedošlo**. „**Bezpečnost** je to první, co děti učíme,“ říká Piňos. Od zranění ale jednou nebyl daleko. „Jednou jsem dostal **přímý zásah** do hodinek na zápěstí,“ popisuje dnes už s úsměvem Piňos.

Slepice překážela. Zastřelili ji

Křenovice – Střelci se často setkávají s tím, že lidem vadí pach střelného prachu a hluk, který vydává výstřel i zásah do terče. „Se sousedem, který měl zahradu hned vedle naší střelnice, jsme se moc rádi neměli. Jemu vadilo naše střelení a nám zase jeho slepice, které nám kvůli chybějícímu platu stále lezly tam, kde jsme stříleli,“ popisuje jeden z křenovických střelců Miloš Slabotinský.

Ptáci pak komplikovali trénink. „Než si člověk najde správnou střeleckou polohu, nějakou dobu to trvá. Jeden z našich kolegů střelců si takto vše nachystal, napasoval se do popruhů od zbraně, lehl si a chystal se střílet. Vtom ale ze sousedovy zahrady nakráčely slepice a začaly v klidu hrabat přímo před terčem,“ líčí historku ze svého mládí předseda

křenovického střeleckého spolku Petr Piňos.

Střelec se pak musel zdlouhavě vyvléknout ze zbraně a jít slepice zahnat. „Tohle se opakovalo dvakrát, drzé slepice se ale i přes zahánění vrátily vždy před terče. Když tam kvočny vlezly potřetí, kamarádovi už nevydržely nervy. Zamířil, jen vylétlo peří a bylo po slepicích,“ vypráví Piňos.

Ostatní ptáci pak pochopili, že před terčí nemají co dělat, a utekli zpátky do sousedovy zahrady. „Museli jsme potom mrtvou slepici vzít a zanést ji sousedovi. Uvěřil nám, že to byla jen nešťastná náhoda,“ vzpomíná Piňos.

Od incidentu uběhlo už skoro dvacet let. „Soused ale dodnes nejspíš, že jsme otravného opeřeence zastřelili tak trochu naschvál,“ usmívá se Piňos

(kub)

Trenér mladých křenovických střelců **Radim Spáčil** o sportovní střelbě říká:

Na výsledky důraz neklademe

BARBORA KUBOVÁ

Křenovice – Hlavním trenérem dětí navštěvujících dětský střelecký kroužek v Křenovicích je už téměř osm let devětatřicetiletý fotograf Radim Spáčil. Dvakrát týdně trénuje děti v sálu za křenovickým obecním domem. „Na závodních výsledcích zase tak nesejde. Hlavní je, že to děti baví a něco se naučí,“ říká.

Mají děti o střelení zájem?

Na začátku školního roku se vždy nahraje tak deset dětí, počet ale vždy postupem času prořídne. Teď máme pět mladších dětí, které střílí vleže, a dva juniory, kteří střílí v poloze vestoje.

Zvládají se děti při střelení soustředit?

Během střelby jsou naše děti většinou trpělivé, důležitá je i disciplína. Občas je ale pro ně problém udržet pozornost. Jednou se neposedným dětem povedlo vystřelit i světlo na stropě. Máme pro ně proto různé hry a hlavolamy, aby se zabavily.

Jak se vám daří na závodech?

V krajských soutěžích se pravidelně umísťujeme ve středu závodního pole. Záleží na vybavení. To naše nemůžeme srovnávat s tím, jaké mají větší kluby v krajských soutěžích. Hlavní ale je, že sport děti baví a něco jim přináší, na úspěchy na soutěžích neklademe zvláštní důraz.

Sportovní střelba je dost drahý koníček, odradilo to někoho?

Po mladých střelcích chce-

me jen roční příspěvky, z nichž hradíme provoz a postupně odkládáme na nákup vybavení, které se snažíme postupně obnovovat. Kvůli nedostatku peněz u nás zatím žádný střelec neskončil. Naopak se nám v minulosti stalo, že když rodiče viděli v dítěti potenciál, sami koupili lepší zbraň.

Nemůže střelení v dětech podněcovat násilí?

Ten, kdo střílí sportovně, zná moc dobře bezpečnostní pravidla a umí se zbraní správně a s rozvahou zacházet. S žádným násilím to nemá nic společného. Skoro každý si dnes může udělat zbrojní pas, stačí šest nebo sedm lekcí na střelnici. Takoví lidé jsou podle mě mnohem nebezpečnější.